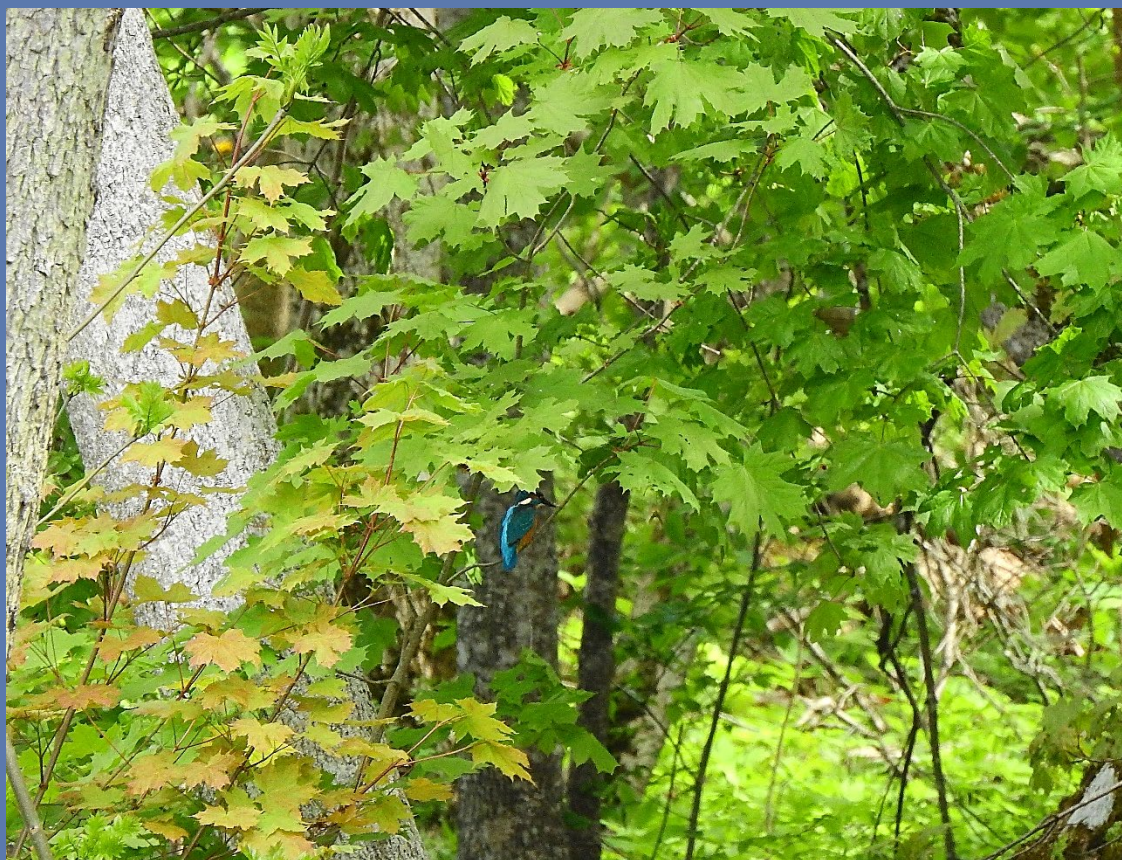

Inventering av kungsfiskare inom ett område utmed Råmmån, Källby, Götene 2022

På uppdrag av Götene kommun

Framsidesfoto:

*Kungsfiskare under skärmen av löv,
öster om järnvägen.
Foto Sundh Miljö 2022-05-24*

Inventering av kungsfiskare inom ett område utmed Råmmån, Källby, Götene 2022.

Inledning

Föreliggande arbete är gjort på uppdrag av planavdelningen vid Götene kommun - Sektor Samhällsbyggnad. Kontaktperson på kommunen har varit planarkitekt John Cronqvist. Ansvarig för uppdragets genomförande är Lennart Sundh på Sundh Miljö.

Förfrågan om inventering av kungsfiskare inom ett begränsat område utmed Råmmån i Källby utgick 31 mars 2022. Offert på uppdraget lämnades den 4 april 2022. Beställning av inventeringen erhöles den 5 april 2022.

Fältbesök genomfördes den 15 maj, 24 maj, 27 maj, 6 juni, 16 juni, 27 juni, 24 juli och 27 juli.

Bakgrund

Uppdraget har syftat till att undersöka om ett område utmed Råmmån i Källby, Götene kommun. I samband med en naturvärdesinventering 2020 påträffades kungsfiskare i denna del av Råmmån under omständigheter som indikerade att arten häckar i närområdet. Någon boplats hittades dock inte då. Naturvärdesinventeringen gjordes med anledning av att Götene kommun planerar att anlägga ny väg i Källby. Vägen kommer att korsa Råmmån parallellt med en befintlig järnvägsbro.

Följande moment har genomförts.

- Förberedelser och fältbesök under perioden maj-juli.
- Upprättande av rapport.

Det utpekade området utgörs av en del av den naturligt meandrande Råmmån. Ån har överlag ett stort inslag av brinkar av mo och sand i denna del av åns sträckning men även steniga och blockiga partier med strömmande vatten förekommer. På den aktuella delen av ån som inventerats och planeras för vägbyggnation, är omgivningen öppen. Närmast uppströms och nedströms omges ån av frodig lövskog. I den övre delen och nedströms inventeringsområdet ligger ett par fall men i huvudsak flyter ån lugnt fram.

Den primära observationsplatsen har utgjorts av en bergknalle 50 meter söder om ån och öster om järnvägen. Ibland har även närmare belägna platser nyttjats.

Utrustning vid inventering har utgjorts av tubkikare och handkikare.

Karta över inventeringsområdets läge, röd linje, samt obsplats söder om ån. Skala 1: 800.

Resultat

15 maj

Kungsfiskare hördes från obsplatsen 07.25. Fågeln flög troligen uppströms. Några minuter senare, 07.33, kom den flygande nedströms och försvann längs ån och vidare in i skogen. Därefter sågs eller hördes inte någon mer fågel.

24 maj

En fågel sågs nästan hela obstiden under skärmen av lövträd, buskar och torra träd öster om järnvägen. Fågeln födosökte men sågs aldrig flyga iväg med fisk i näbben som är en indikation på häckning, antingen genom bytesöverlämnande till honan i paret eller matning av ungar.

27 maj

Kungsfiskare observerades vid tre tillfällen. Första observationen 06:20 utgjordes av en förbiflygande fågel uppströms. Fågeln sågs men det gick inte att konstatera om den hade fisk i näbben.

Den andra observationen 07:30 utgjordes av hörd fågel som "lät stationär" kortvarigt. Fågeln uppehöll sig ett stycke uppströms bron.

Den tredje observationen utgjordes av en hörd och förbiflygande fågel 07:58. Fågeln flög i riktning nedströms bron och lät en gång på vardera sidan av bron.

6 juni

Kungsfiskare hördes tre gånger när den passerade bron i riktning nedströms 06:39. Denna fågel sågs inte. Kl. 06:57 sågs en fågel flyga uppströms förbi bron. Fågeln sågs men det gick inte att konstatera om den hade fisk i näbben.

16 juni

Inga observationer av kungsfiskare. Området uppströms bron där det ligger en bostad besöktes också. Här finns ytterligare en bro. Uppströms denna bro förekommer en del lämpliga bankar uppströms och lugnflytande vatten.

27 juni

Inga observationer av kungsfiskare.

24 juli

Inga observationer av kungsfiskare.

27 juli

Inga observationer av kungsfiskare.

Årets inventering och 2020 års naturvärdesinventering visar att kungsfiskare tidvis uppehåller sig i denna del av Råmmån.

Årets riktade inventering med fokus på närområdet till befintlig järnväg och planerad väg- och brobyggnation, visar att häckning inte har ägt rum här.

Syntes

Kungsfiskare har setts i området men inga indikationer på häckning har noterats inom aktuellt område. Studier av kungsfiskare visar att arten kan häcka så tätt som upp till tre häckningar inom 300 meters avstånd. Det

finns även uppgifter om häckningsplatser belägna 800 meter från vatten. Det är alltså möjligt/troligt att kungsfiskare häckar i Råmmån eller i närheten av Råmmån men på annan plats än den som bevakats 2022. Avsaknaden av observationer under senare halvan juni och juli samt avsaknad av observationer av vuxna fåglar med föda till ungar indikerar att häckningar inte ägt rum kring området där järnvägen korsar Råmmån.

Bedömning av miljöpåverkan

Sundh Miljö menar att föreslagen exploatering är möjlig att genomföra utan negativ påverkan på kungsfiskaren.

Eftersom en exploatering ändå utgör ett ingrepp i artens habitat, är det lämpligt att i samband med byggnation, *förbättra* kungsfiskarens häckningsbiotop genom att skapa lämpliga boplatser i Råmmåns brinkar.

Kompensationsåtgärd

Att skapa lämpliga boplatser kan ses som en kompensationsåtgärd för intrånget i kungsfiskarens habitat.

Försiktighetsåtgärd

Sundh Miljö föreslår att följande försiktighetsmått tillämpas:

Tidpunkt för byggnation, eller uppstart av byggnation, ligger utanför artens häckningstid i april-augusti.

I samband med byggnation föreslås att lämpliga häckningsbrinkar anläggs i närområdet till nya vägen och järnvägen.

Falköping 2022-08-15

Lennart Sundh

Lennart Sundh
SUNDH MILJÖ

Referenser:

Naturvärdesinventering i Källby, Götene 2020. SUNDH MILJÖ

Miljöbilder från området

Uppströmsfoto från järnvägsbron. Foto: Sundh Miljö

Nedströmsfoto från järnvägsbron. Foto: Sundh Miljö